KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 29.6.2006
KOM(2006) 349 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Implementácia lisabonského programu Spoločenstva:

Financovanie rastu MSP – Pridaná európska hodnota

{SEK(2006) 841}
{SEK(2006) 842}
{SEK(2006) 856}

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Implementácia lisabonského programu Spoločenstva:

Financovanie rastu MSP – Pridaná európska hodnota

OBSAH

1. PODPORA LISABONSKÉHO PROCESU 3
2. Lepšie prostredie na investovanie rizikového kapitálu 4
3. Viac dlhového financovania pre msp 7
4. Príspevok EÚ k financovaniu MSP 8
5. Lepšie riadenie na národnej úrovni 9
6. Závery 11

1. PODPORA LISABONSKÉHO PROCESU

Partnerstvo pre rast a zamestnanosť tvorí jadro politiky Európskej komisie. Jeho úspešnosť závisí od využitia potenciálu európskych malých a stredných podnikov (MSP), pretože oni sú rozhodujúce pri rozvoji podnikania, konkurencie a inovácie, ktoré vedú k dlhodobému rastu a rozvoju. Závery Európskej rady z jari 2006 okrem toho zdôraznili, že úplne jednotný finančný trh a dostatočný prístup k financiám sú rozhodujúce pre rast malých a stredných podnikov. Lisabonský proces ponúka rámec, v ktorom možno zlepšiť prístup k financiám prostredníctvom reforiem na národnej úrovni a úrovni EÚ.

Takéto zlepšenie je potrebné napriek skutočnosti, že znaky prostredia svetovej triedy pre financovanie MSP už možno nájsť v mnohých členských štátoch. Polovicu z nedávno uverejnených 20 najlepších svetových miest v rámci prístupu ku kapitálu predstavujú členské štáty[1]. Jednou z hlavných výziev je preto rozšíriť správne postupy do celej EÚ.

V zlepšovaní prístupu k financiám je výhodou rozmanitosť európskych MSP. Sú odlišné ako vo svojich kultúrach, tak aj spôsobom, ktorým sa inovujú. Niektoré poskytujú špičkovú technológiu, zatiaľ čo iné postupne prispôsobujú výrobu a produkty alebo vyvíjajú nové marketingové stratégie. Ešte sú však aj také, ktoré sa takmer vôbec neinovujú, avšak ich príspevok pre spoločnosť je nevyhnutný. Táto rozmanitosť so sebou prináša odlišné finančné potreby jednotlivých MSP. Členským štátom poskytuje možnosť zlepšovať svoje politiky vzájomným preberaním správnych postupov a uľahčiť tak prístup ako k rizikovému kapitálu, tak aj k dlhovému financovaniu.

Európa musí pracovať na dostupnosti rizikového kapitálu pre MSP s vysokým potenciálom rastu. Po výraznom poklese z 4,2 miliardy eur v roku 2001, ktorý bol dôsledkom spľasnutia technologickej bubliny, európske investície rizikového kapitálu v začínajúcich firmách stagnujú na úrovni približne 2 miliardy eur. Ak nárast počtu investícií v spoločnostiach vo fáze ich rozširovania od roku 2004 bude dôvodom na povzbudenie, zdá sa, že európske trhy s cennými papiermi nebudú schopné poskytnúť prechod do ďalšej fázy pre značné množstvo úspešných spoločností, ktorých plynulý rast je pre EÚ taký dôležitý.

Nedávny prieskum[2] ukázal, že 14 percent z 23 miliónov MSP registrovaných v Európskej únii potrebuje lepší prístup k dlhovému financovaniu, pretože sa stále stretávajú s ťažkosťami pri získavaní pôžičky alebo mikroúveru pre svoje budúce projekty.

Na druhej strane, mnohí podnikatelia potrebujú poučiť o výhodách a nevýhodách alternatívnych foriem financovania a o tom, ako najlepšie prezentovať svoje investičné projekty potenciálnym finančníkom. Programy investičnej pripravenosti, tiež musia vytvárať čo najlepšie európske postupy.

Celkovo teda Európa potrebuje vytvoriť prostredie, v ktorom rovnako podnikatelia, ako finančníci budú ochotnejší brať na seba riziko a zdieľať ho.

---

[1] Najlepšie trhy pre podnikateľské financie, Milken Institute, 2005 Capital Access Index, október 2005

[2] Flash Eurobarometer 174 prieskum, september 2005

Vyriešenie tohto problému je rozhodujúce, pretože MSP sú hlavnými zdrojmi inovácie a vytvárania pracovných miest, motormi európskeho rastu, ktorých činnosť podporuje štrukturálne zmeny a osoh pre celú Európu.

Toto oznámenie predstavuje súbor činností na financovanie inovačných MSP a doplňuje oznámenie o moderné postupy MSP. Vychádza zo snahy Komisie zlepšiť fungovanie jednotného trhu, podporiť investície do výskumu a jeho komercializácie, a z predchádzajúcich oznámeniach o prístupe MSP k financiám.

2. LEPŠIE PROSTREDIE NA INVESTOVANIE RIZIKOVÉHO KAPITÁLU

Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti závisí od jednotného, otvoreného, a konkurenčného finančného trhu, ktorý tiež zahŕňa rizikový kapitál, a najmä tú časť trhov rizikového kapitálu, ktorý sa vo všeobecnosti označuje ako rizikový kapitál na podnikanie[3].

Pre podnikateľov, ktorí chcú dosiahnuť rast, externé financovanie sa stáva nevyhnutnosťou, keď si vyčerpali počiatočný kapitál. Dobre informovaní súkromní investori sú veľmi dôležití pre začatie podnikateľskej činnosti, ale v Európe je vážny a pretrvávajúci nedostatok obchodných anjelov a iných investorov. Investície obchodných anjelov sa v Európe odhadujú na menej ako 10 % z celkového počtu v Spojených štátoch.

Rozhodnutie o investícii do začínajúceho podniku sa vo veľkej miere zakladá na subjektívnom posúdení perspektívy podnikateľa. Pri týchto rozhodnutiach sú dôležité nazbierané skúsenosti a to je dôvod, prečo sú jednotlivci úspešne zapísaní ako podnikatelia častokrát na najvyššom mieste pri vyhodnocovaní a vyjadrovaní podpory novým možnostiam. Mali by sa stať investormi – obchodnými anjelmi. Európa má príliš málo obchodných anjelov, práve tak, ako má príliš málo súkromných investičných kapitálových prostriedkov, ktoré sa investujú v počiatočnom štádiu.

Čiastočnou príčinou nedostatku zakladajúcich investorov je nízka návratnosť, kvôli ktorej sú tieto investície neatraktívne. 10-ročný výnos pri celkových investíciách rizikového kapitálu bol v Európe 6,3 % v porovnaní s 26 % v USA[4]. Takáto nízka miera návratnosti samozrejme nemôže zabezpečiť takú mieru súkromných investícií, akú Európa potrebuje. Neschopnosť vytvoriť zakladajúce a najmä spúšťajúce investície bráni novým podnikom dosiahnuť veľkosť, pri ktorej môžu pritiahnuť rozvojový kapitál. Nepružnosť výrobných a pracovných trhov a medzery vo finančnom reťazci bránia mnohých firmám dosiahnuť rastový potenciál.

Nedostatok súkromných finančných prostriedkov vo fáze zakladania a spúšťania čiastočne kompenzujú verejní investori alebo verejno-súkromné partnerstvá. Na tieto účely sa použili aj finančné nástroje programov EÚ a nové pravidlá štátnej pomoci sa zamerajú na to, aby štátna pomoc pomohla prekonať trhové medzery. A predsa aj účinná verejná investícia potrebuje vytvoriť partnerstvá so súkromnými investormi a nedostatok súkromných investorov bráni mnohým začínajúcim firmám dosiahnuť svoj potenciál.

---

[3] Trhy s rizikovým kapitálom pokrývajú neformálni investori (obchodní anjeli), fondy rizikového kapitálu a rastúce trhy s cennými papiermi. Celý slovník pojmov nájdete v prílohe II.

[4] Čísla ku koncu roka 2004. V týchto číslach sú metodologické a informačné rozdiely, ktoré však nemenia závery týkajúce sa nízkych hodnôt číselných údajov za Európu. Zdroje: „Výnosy rizikového kapitálu ustálené ku koncu roka 2004", NVCA 11.4.2005, a „Celoeurópsky prehľad činnosti", EVCA 27.10.2005.

Členské štáty sú vyzývané, aby vytvorili stimuly pre súkromných investorov, ktorí chcú investovať do podnikov, vrátane využitia verejných prostriedkov na dosiahnutie spolu financovania s obchodnými anjelmi. Komisia určí a zverejní správne postupy, ktoré pomôžu zlepšiť podmienky obchodných anjelov pre investície.

Strojnásobenie počiatočných investícií pomocou prostriedkov rizikového kapitálu

Rastu MSP v EÚ bráni medzera v počiatočnom financovaní. Počiatočné investície rizikového kapitálu v Spojených štátoch tvoria okolo 0,04 % HDP. Túto úroveň už dosiahlo alebo prekročilo Švédsko, Dánsko a Spojené kráľovstvo v roku 2004[5]. Aby to dosiahol aj zvyšok EÚ, znamenalo by to, že EÚ investuje približne 6mld eur ročne. To by sa rovnalo strojnásobeniu súčasnej úrovne. Táto úroveň sa krátko dosiahla v minulosti, ale cieľom je dosiahnuť ju na dlhodobom základe. Niektoré z týchto investícií možno držia kľúč k európskej budúcnosti.

Reformy načrtnuté v tomto oznámení, ako aj odstránenie prekážok cezhraničným investíciám a účinné využívanie finančných zdrojov pomôže dosiahnuť tento cieľ.

Porovnanie so Spojenými štátmi odhaľuje široký priestor na zlepšovanie, najmä v technológii. V USA sú celkové investície rizikového kapitálu do technológie štyrikrát vyššie ako v Európe. Okrem toho priemerná investícia v Európe je 0,9 mil. eur oproti 6,1 mil. eur v USA, čo obmedzuje možnosti rastu.[6] Na zlepšenie konkurencieschopnosti v celkovom rozsahu potrebuje Európa podstatný nárast vo financovaní rizikovým kapitálom a v rozsahu investícií.

V Európe financuje rizikový kapitál projekty skôr a v menších množstvách ako projekty v USA a, ako už bolo spomenuté vyššie, tiež vytvára nižšie výnosy.[7] To čiastočne odráža skutočnosť, že európski investori rizikového kapitálu viac ako ich náprotivok v USA financujú projekty skôr, ako sú pripravení na obchodné tlaky, ktoré to prináša. Môže to byť spojené so schodkom v príslušných zdrojoch pre investície v úplnom začiatku.

Ďalšie problémy spôsobuje rozdelenie trhu. Dôsledkom toho je, že mnohé fondy sa nemôžu dostatočne špecializovať a ich manažment nemôže vytvoriť špeciálnu sektorovú expertízu požadovanú pre úspešné investície. Výsledkom je trh s rizikovým kapitálom, ktorý je omnoho menej efektívny ako v USA. A predsa sú veľké rozdiely v návratnosti medzi špičkovými a najnižšími európskymi fondmi s rizikovým kapitálom. Špičkové fondy vedia neustále poskytovať vhodné výnosy a pritiahnuť súkromných investorov.

Európa má tiež averziu voči riziku a chýba jej kultúra rastu. Firmy ani fondy nie sú v snahe o rast dostatočne agresívne.

V jednotnom trhu, profesionálni manažéri rizikového kapitálu by mali vedieť navýšiť kapitál a investovať cez hranice bez toho, aby boli znevýhodnení pri platení dane alebo museli vybavovať rozsiahlu právnu dokumentáciu. Avšak zatiaľ to nie je prípad Európy.

Kľúčovým aspektom každej úspešnej investície rizikového kapitálu je stratégia odchodu – bod, v ktorom môže investor rizikového kapitálu previesť svoju investíciu na iných,

---

5 "Každoročný prieskum činnosti celoeurópskeho súkromného a vlastného kapitálu" 2004.

6 Pozri „Peniaze na rast: Európska správa o investíciách do technológie", PriceWaterhouseCoopers.

7 „Výnosnosť investícií rizikového kapitálu v Európe a Spojených štátoch", články o európskej ekonomike z Economic Papers, č. 245.

prenechajúc tak fondy na použitie v nových podnikoch. Nanešťastie, európsky trh je slabý aj v tomto štádiu. Potrebný je jednoduchší prístup na rastúce trhy s cennými papiermi v rámci celej EÚ, aby sa firmy mohli jednoducho zapísať a aby boli akcie rýchlo dostupné kvalifikovaným investorom z celej EÚ. Jednoduchší prístup k financovaniu prostredníctvom trhov s cennými papiermi by mohol poskytnúť možnosti pre finančné a obchodné aktivity firiem, ktoré chcú zvýšiť svoj kapitálový základ pri konkurenčných podmienkach. Počiatočné verejné ponuky akcií poskytujú prirodzenú únikovú cestu pre investorov rizikového kapitálu a ponúkajú hodnotenie na predaj iným spoločnostiam. Hoci sa počiatočné verejné ponuky v Európe uchytili iba nedávno, činnosť v krajinách s dlhšou tradíciou kapitálového investovania by bola na vyššej úrovni. Existujú alternatívne možnosti vstupu na európske burzy, ktoré rastúcim spoločnostiam umožňujú navýšiť kapitál. Všetci účastníci trhu by však jasne profitovali, ak by sa tieto výmeny ďalej vyvíjali fungovaním cez hranice, poskytovali likviditu a dosiahli rozhodujúci počet pre poradenské služby.

Faktom je, že bez likvidných únikových trhov pre rizikový kapitál, s kritickým množstvom poradenských služieb okolo nich sa budú fondy rizikového kapitálu vždy stretávať s ťažkosťami. Ich slabosť potláča rast kľúčových MSP. Komisia, členské štáty a burzy by preto mali spolupracovať, aby uľahčili cezhraničné finančné výmeny, odstránili prekážky na využitie konkurenčného klíringového a zúčtovacieho systému a zaviedli spoločné pravidlá obchodovania. Inak sa očakávané výnosy znížia a ohrozia sa rastúce možnosti. Sľubné malé firmy premeškajú možnosti rastu na stredne veľké alebo veľké firmy a tým znížia dynamiku európskej ekonomiky.

Aby sa dosiahli lisabonské ciele, Komisia a členské štáty musia pracovať s ostatnými spoluúčastníkmi, aby zmenili povahu investícií rizikového kapitálu v Európe. „Summit o rizikovom kapitále" 2005 v Londýne určil nasledujúce kľúčové oblasti činností:

- Je potrebné podporiť investície obchodných anjelov
- Fondy rizikového kapitálu je potrebné zväčšiť a sprofesionalizovať a je potrebné, aby užšie spolupracovali s inovačnými zdrojmi,
- Európa potrebuje prekonať roztrieštenosť trhu s rizikovým kapitálom,
- Európa potrebuje likvidné trhy s cennými papiermi orientované na rast,
- Je potrebné, aby sa podnikatelia orientovali viac na rast a boli pripravení na investície,
- Vlády musia svojimi politikami odmeňovať úspech.

EÚ potrebuje vytvoriť prostredie, ktoré napriek cyklickej povahe priemyslu dosahuje udržateľný rast úrovne investícií rizikového kapitálu. Toto vyžaduje vhodné regulačné prostredie pre celú finančnú sieť od počiatočnej fázy až po odchod investora z firmy. Verejné zasahovanie sa okrem toho musí orientovať na budovanie komerčného trhu. Verejné investície na kompenzovanie nedostatkov trhu by mali byť minimálne, aby investičné rozhodnutia vychádzali výlučne z trhovej disciplíny a v spolupráci so súkromným sektorom. Komisia a členské štáty musia pracovať v partnerstve, aby tento cieľ dosiahli.

3. VIAC DLHOVÉHO FINANCOVANIA PRE MSP

Európske banky a záručné spoločnosti majú skúsenosti s financovaním neskorších štádií vývoja firmy. Táto sila musí byť vyvážená, aby sa zabezpečil rast a zamestnanosť. Nové kapitálové požiadavky pre banky ('Basel II') opäť posilnili trend zdôrazňovať potrebu dôkladného zhodnotenia rizika svojich klientov. To vytvorilo meniace sa prostredie, v ktorom európske MSP musia udržať blízky dialóg s finančnými inštitúciami. Komisia bude tento dialóg naďalej podporovať.

Účinná konkurencia na finančných trhoch zlepšuje prístup k financiám znižovaním ceny kapitálu. Komisia začala v sektore finančných služieb skúmať, či na týchto trhoch funguje konkurencia. Tieto aktivity dopĺňajú iniciatívy Komisie odstrániť z jednotného trhu regulačné bariéry.

Členské štáty sú vyzývané, aby zavádzali osvedčené postupy pri využívaní záruk na podporu bankových pôžičiek v súlade s pravidlami EÚ o štátnej podpore. Záruky by sa mali využiť najmä na pomoc inovačným MSP na financovanie výskumu a inovácie (vrátane eko-inovácie) a na prevody podnikov. Záruky na pôžičky znižujú riziko bankových pôžičiek a čiastočné, dobre cielené verejné záruky môžu mať výrazný účinok na požičiavanie MSP. Záruky tiež môžu byť proticyklické, ktoré bankám pomáhajú udržať objemy pôžičiek v poklese.

Členské štáty sú vyzývané, aby zabezpečili, že národná legislatíva bude napomáhať poskytovaniu mikrofinancií (pôžičky menšie ako 25 000 eur). Takéto pôžičky poskytujú dôležité prostriedky na stimuláciu podnikania prostredníctvom živnosti a mikropodnikov, najmä v prípade žien a menšín. Tento nástroj nepodporuje iba konkurencieschopnosť a podnikanie, ale aj sociálne začlenenie.

V rozličných fázach svojho životného cyklu môžu mať MSP špecifické finančné potreby, ako napríklad posilnenie svojej obchodnej bilancie alebo financovanie obchodných prevodov. Mezanínové financie (hybrid pôžičky a vlastného kapitálu) ponúka priestor na inovačné riešenia týchto problémov. Napríklad mezanínové nástroje môžu zabrániť deleniu vlastníctva a efektívne financovať rast; môžu pomôcť naplniť potrebu silnejších súvah, aby oslovili očakávania bánk v novom finančnom prostredí; môžu tiež pomôcť financovať prevody podnikov (toto je dôležité o to viac, že vzhľadom na odchod podnikateľov do dôchodku sa každoročne očakáva zmena vlastníctva vo viac ako 600 000 MSP[8] a mnohé prevody vyžadujú financovanie, ktoré je atraktívne pre všetkých účastníkov).

Členské štáty by preto mali stimulovať rozširovanie hybridného trhu, mať na mysli, že to nie sú zvýhodnené pôžičky, že je veľmi dôležité vyhnúť sa vytláčaniu súkromného financovania, a že by mali zabezpečiť, aby boli vládne programy stabilné a nedeformovali trh. Komisia určí správne postupy pri využívaní hybridných nástrojov.

Dialóg a zdravá kapitálová štruktúra

Kapitálová štruktúra, ktorá má príliš veľa dlhov a príliš málo vlastného kapitálu robí firmy rizikovejšími a je prekážkou investovania. Zdanenie, ktoré zvýhodňuje dlh pred nerozdelenými ziskami a novým vlastným kapitálom, bolo uznané za prekážku pri vytváraní silnejších súvah. Komisia vyzýva členské štáty, aby zvážili možnosti neutrálnejšieho zdanenia

[8] Konečná správa expertnej skupiny pre prevody MSP, júl 2002.

rozličných foriem financovania.

Na zlepšenie dialógu medzi bankami a MSP poskytuje okrúhly stôl Komisie možnosti na diskusiu a prijatie spoločných stanovísk. Komisia vyzýva členské štáty, aby takéto fóra opakovali na národnej úrovni.

4. PRÍSPEVOK EÚ K FINANCOVANIU MSP

Hlavnými nástrojmi EÚ na podporu podnikania a inovácie, a na zlepšenie prístupu MSP k financiám, sú *Program pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP)* a *Spoločné európske zdroje pre mikropodniky a stredné podniky (JEREMIE)* v rámci štrukturálnych fondov. Siedmy *Rámcový výskumný program* bude zahŕňať opatrenia, ktoré pomôžu MSP naplniť určité finančné potreby spojené s výskumom.

CIP poskytne prostredníctvom svojich finančných nástrojov približne jednu miliardu eur, od ktorých sa očakáva prínos nových prostriedkov pre MSP vo výške asi 30 miliárd eur. Nový program ponúkne flexibilitu v investíciách rizikového kapitálu, umožní jeho využitie na podporu vedľajších fondov spojených s obchodnými anjelmi. Zároveň poskytne podporu bankám, aby pripravili a predávali portfóliá pôžičiek pre MSP a takto uvoľní úverovú kapacitu. CIP podporí prevzatie enviromentálnych technológií, najmä prostredníctvom spoločného investovania do fondov rizikového kapitálu, ktoré poskytujú vlastný kapitál pre firmy investujúce do eko-inovácie. Rovnako poskytne záruky na dlhové financovanie, mezanínové financovanie a mikroúvery pre MSP. Celkovo sa očakáva, že v rokoch 2007 až 2013 bude z týchto možností profitovať 350 000-400 000 MSP.

Iniciatíva JEREMIE skombinuje granty z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj s pôžičkovými a inými zdrojmi financovania, aby podporila vytvorenie a rozširovanie inovačných mikropodnikov, malých a stredne veľkých podnikov ako súčasť regionálnej politiky EÚ. Tiež podporí prenos technológie a kontakty medzi firmami, univerzitami a výskumnými centrami a zlepší dostupnosť mikroúverov zameraných na tých, ktorí nemajú prístup ku komerčnému úveru. Financovanie nástrojmi, ktoré boli založené prostredníctvom JEREMIE sa tiež môže kombinovať s opatreniami na podporu podnikania a budovanie inštitúcií, ktoré sú financované zo štrukturálnych fondov.

Siedmy *Rámcový výskumný program (2007-2013)* bude podporovať kľúčové oblasti výskumu a zvyšovať európsky potenciál inovácie a konkurencieschopnosti. Možnosti pre MSP poskytujú programy *Cooperation* a *Capacities*. *Finančný nástroj na zdieľanie rizika* poskytne dodatočný objem a väčšie množstvo rizika pre požičiavanie Spoločenstva na výskumné investície.

Komisia bude úzko spolupracovať s Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskym investičným fondom (EIF) pri uskutočňovaní svojich finančných nástrojov a využívaní JEREMIE. Z vlastnej rezervy poskytne EIB predovšetkým mandát na rizikový kapitál vo výške jednej miliardy eur pre EIF v rokoch 2007 až 2013. Na dosiahnutie plného potenciálu vyzýva Komisia členské štáty, aby navýšili prostriedky plynúce do rizikového kapitálu efektívnym regionálnym využitím JEREMIE.

Na zlepšenie predštartovacieho a štartovacieho financovania bude Komisia podporovať aj spoluprácu medzi aktivitami financovanými Komisiou ako je *Europe INNOVA* a *PRO-INNO Europe* a sieťami ako napríklad *Sieť európskych obchodných anjelov (EBAN)*.Čo najviac by

sa mali využiť lekcie o správnych postupoch, či už od členských štátov, Komisie alebo mimovládnych poskytovateľov.

V súčasnosti Komisia skúma pravidlá štátnej pomoci pre rizikový kapitál, aby členským štátom umožnila dodatočnú flexibilitu, najmä vyššie hranice a možnosť povoliť následné investície. Navyše sa skúmajú pravidlá štátnej pomoci pre výskum, rozvoj a inováciu, vrátane pravidiel na podporu mladých inovačných spoločností, priamo aj prostredníctvom podporných služieb.

Čo sa týka zdaňovacích prekážok pri investíciách fondov rizikového kapitálu, Komisia zvolá expertnú skupinu, ktorá zistí prípady dvojitého zdanenia a navrhne spôsoby, ako ich prekonať. Komisia tiež pracuje na odstránení daňových prekážok, ktorým čelia spoločnosti, keď investujú za hranicami.

Vytvorenie dlhodobých postupov v prístupe MSP k financiám vyžaduje zhodnotenie prístupu založeného na merateľných výsledkoch. Vylepšené údaje uľahčujú vyhodnocovanie postupov a ich výsledkov na úrovni EÚ a na národných úrovniach. Podstatné je zvoliť tie najlepšie prístupy, vyhnúť sa byrokracii, posilniť úlohu kapitálového investovania a zvýšiť mobilitu aktív. Komisia vidí, že je dôležité mať dôveryhodné údaje o financiách MSP a využiť tieto údaje pri monitorovaní dosahu nového finančného prostredia na prístup MSP k financiám a tak zaistiť pokračovanie tohto oznámenia.

Podpora od finančných nástrojov EÚ a príklad úspechu

Spoločnosť so zameraním na čipové karty, ktorá bola založená v roku 1991, získala podporu obchodného anjela v roku 1995. Keď sa spoločnosť rozbehla, v roku 1999 dostala prostriedky z prominentného fondu rizikového kapitálu s podporou fondov Spoločenstva.

Fond s rizikovým kapitálom predal svoj podiel v decembri 2004, so ziskom vyše 18-krát vyšším, ako boli pôvodne investované prostriedky. Uvoľnené prostriedky sa mohli vrátiť do dostupnej zásoby prostriedkov na investovanie.

V súčasnosti je spoločnosť vedúcim nezávislým dodávateľom komponentov a technológie na trhu s polovodičmi a celosvetovo poskytuje logistické služby.

5. LEPŠIE RIADENIE NA NÁRODNEJ ÚROVNI

Napriek kvalite niektorých aspektov finančného prostredia v mnohých členských štátoch, v iných ostáva prístup MSP k dlhovému financovaniu a rizikovému kapitálu problémom. Na základe konkrétnych návrhov stručne uvedených vyššie, vzájomné oboznámenie sa s postupmi je nevyhnutné pri pomoci členským štátom v zlepšovaní činnosti ich finančných systémov. Mikroekonomické podmienky, ako je nepružnosť pracovného trhu, môžu ovplyvniť návratnosť investícií. Komisia preto víta záväzok členských štátov uskutočňovať reformy z lisabonského programu národnej reformy.

MSP trpia nejasnými zákonmi o bankrote, pomalými justičnými systémami a slabými právami veriteľov. Členské štáty sú preto vyzývané, aby vylepšili svoje právne systémy a justičné postupy ovplyvňujúce kapitálové trhy a aby pokračovali vo svojom úsilí v znižovaní byrokracie a zlepšovaní regulačného prostredia pre MSP. Obzvlášť, nové členské

štáty majú možnosť rýchlo zlepšiť svoje finančné systémy prijatím súhrnných správnych postupov.

Členské štáty sú vyzývané, aby si preštudovali schémy, ktoré poskytujú fiškálne a sociálne výhody pre podnikateľov, zamestnancov a investorov v inovačných MSP v súlade s pravidlami EÚ o štátnej pomoci. Je však dôležité, aby boli tieto stimuly starostlivo vyvážené, aby nevytvárali hranice (ako napríklad náhla povinnosť platiť oveľa vyššie príspevky na sociálne zabezpečenie), ktoré sťažujú malým firmám rast na stredne veľké alebo veľké firmy.

Pretože investície, najmä do rizikového kapitálu, sa robia na dlhšie obdobie, členské štáty by sa mali usilovať o stabilné politiky, ktoré investorom poskytujú istotu. To znižuje efektívnosť krátkodobých opatrení a podporuje dlhodobé riešenia.

Členské štáty ako aj priemysel rizikového kapitálu potrebujú pracovať, aby zvýšili atraktívnosť rizikového kapitálu ako triedy aktív pre inštitucionálnych investorov. Investície rizikového kapitálu, ktoré sľubujú vytvorenie vhodných výnosov sa dobre hodia na dlhodobé stratégie penzijných fondov a poisťovní. Členské štáty by nemali brániť inštitucionálnym investorom rozkladať svoje portfólio na investície rizikového kapitálu. Národná implementácia *Smernice o zamestnaneckých penziách* a jej 'pravidlo opatrného človeka' by malo umožniť zamestnaneckým penzijným fondom prijať profesionálne rozhodnutie, či sa vystavia investíciám rizikového kapitálu. Toto a identifikácia zvyšných prekážok by pomohli zozbierať výhody jednotného trhu.

Ľahšie cezhraničné investície v rizikovom kapitáli

Na jednotnom trhu by mali byť profesionálni manažéri rizikového kapitálu schopní navýšiť kapitál a investovať cez hranice bez toho, aby sa stretli s nepriaznivým zdanením alebo veľkým byrokratickými zaťažením. Toto v súčasnosti nie je prípad EÚ. S 25 súbormi prevádzkových podmienok, navýšenie fondov rizikového kapitálu a investovanie cez hranice je zložité a nákladné. Výsledkom je, že európske trhy rizikového kapitálu sú roztrieštené a môžu zmeškať možnosti rastu.

Na prekonanie právnych, regulačných a daňových bariér pre cezhraničné fondy rizikového kapitálu sú potrebné konkrétne a pragmatické kroky .

Úsilie o uznanie národne regulovaných fondov rizikového kapitálu v celej EÚ zatiaľ prinieslo malý úspech. Skupina odborníkov v tejto oblasti prinesie v krátkom čase správu o právnych a regulačných bariérach pre prístup na efektívny trh pre manažérov fondov rizikového kapitálu.

Členské štáty sa touto témou musia zaoberať. Pre tento cieľ Komisia pozve zástupcov členských štátov, aby prediskutovali ďalšie kroky.

Na druhej strane, európski podnikatelia si často obavy investorov neuvedomujú alebo ho neberú do úvahy. To im bráni, aby svoje projekty prezentovali potenciálnym investorom najpresvedčivejším spôsobom. Profesionálne vedené programy investičnej pripravenosti môžu podnikateľov pripraviť na chápanie prínosov a obmedzení rozličných foriem financovania a pripraviť najlepšiu prezentáciu svojich projektov. Členské štáty budú vyzývané na realizáciu týchto programov investičnej pripravenosti v spolupráci s miestnymi

organizáciami, ako sú siete investorov a poradcov s odbornosťou, ktoré by sa mohli viac využívať.

Kvôli podpore členským štátom bude Komisia organizovať odborné výmeny, špecifické okrúhle stoly s účasťou finančných inštitúcií a MSP, expertných skupín o najvhodnejších postupoch, správach a štúdiách. Pri tejto činnosti bude venovať špecifickú pozornosť jednotnému trhu pre rizikový kapitál.

6. ZÁVERY

Lepší prístup k dlhovému a kapitálovému financovaniu pomôže všetkým MSP dosiahnuť svoj potenciál. Postupy načrtnuté v tomto oznámení ponúkajú pevný základ pre takéto zlepšenie, ktoré povedie k väčšiemu počtu pracovných miest a rastu. Obzvlášť, ak nie sú dostupné financie pre inovačné, rastúce firmy, EÚ nebude schopná dosiahnuť svoje ambiciózne ciele rastu a pracovných miest.

lisabonské partnerstvo ponúka rámec, v ktorom môžu členské štáty zlepšiť prístup MSP k financovaniu, v neposlednom rade určením a využitím správnych postupov.

V súčasnosti je výzvou uskutočňovanie a Komisia bude monitorovať pokrok vo financovaní MSP, v roku 2009 vydá prvú správu, ktorá bude podkladom pre správy o pokroku s obnovenou lisabonskou stratégiou.

Pre rast a pracovné miesta Európa potrebuje:

1. Väčší rast cez investície rizikového kapitálu. Na tento cieľ musí Komisia:

(1) Dosiahnuť *jednotný trh pre fondy rizikového kapitálu*, ktorý umožní investície cez hranice bez byrokracie.

(2) *Zlepšiť spoluprácu investorov v oblasti štartovacích investícií, venovať zvláštnu pozornosť obchodným anjelom,* určiť a šíriť správne postupy.

(3) *Podporovať vznik profesionálnejších* fondov rizikového kapitálu vytváraním väčších investícií, aj pri realizácii nástrojov Spoločenstva (CIP, JEREMIE).

Inštitúcie spoločenstva a členské štáty by mali vytvoriť podmienky, ktoré umožňujú udržateľné strojnásobenie investícií cez fondy rizikového kapitálu v zakladajúcich a štartujúcich spoločnostiach do roku 2013.

2. Viac prostriedkov z bánk na inováciu. Kvôli tomuto cieľu bude Komisia:

(4) Organizovať *Okrúhly stôl medzi bankami a MSP*, aby zhodnotili súčasnú situáciu a navrhli spôsoby, ako zlepšiť priestor na dlhodobé bankové vzťahy;

(5) Využívať nástroje spoločenstva aby *ponúkali pôžičkové programy* zamerané na inovačné MSP;

(6) Pozývať expertov, aby zhodnotili *výhody systémov daňových úľav* pre mladé inovačné spoločnosti.

3. Lepšie riadenie. Na tento cieľ bude Komisia:

(7) Pozývať investorov na uskutočňovanie *správnych postupov vo využívaní verejných fondov* pre investície rizikového kapitálu;

(8) Vytvárať nástroje a ukazovatele na *vyhodnotenie účinkov postupov* na financovanie MSP v Európe;

(9) Určovať a šíriť správne postupy v *programoch investičnej pripravenosti*.